

Professionals verhogen kwaliteit gezinsopvang

Goede kinderopvang vraagt een professionalisering van de sector, met gekwalificeerde kinderbegeleiders. Ook in de gezinsopvang is dit de uitdaging tegen 2024. Om dit te realiseren wordt er ingezet op een haalbare vorm van ondersteuning op de werkvloer.

Gekwalificeerde kinderbegeleiders moeten beschikken over vijftien competenties die beschreven staan in het beroepskwalificatiedossier voor kinderbegeleiders baby's en peuters. Het gaat onder meer om een reflectieve begeleidershouding en competenties betreffende de omgang met kinderen, ouders en collega's.

Het decreet Kinderopvang Baby's en Peuters dat op 1 april 2014 in werking is getreden, bepaalt dat elke kinderbegeleider vanaf 2024 gekwalificeerd moet zijn. Maar in de gezinsopvang zijn er nog zo'n zevenhonderd begeleiders zonder de juiste kwalificatie en dat aantal neemt zelfs nog toe door de instroom van nieuwe onthaalouders.

Voor hen organiseren de Centra voor Volwassenenonderwijs een tweejarige opleiding *Begeleider in de kinderopvang* die ze kunnen combineren met het werk. Geen eenvoudige opdracht, er is één dag les per week, waarop de opvang dan moet sluiten. Een vervan-

gingsinkomen is er niet voor die dag, en ook voor de ouders is het een hele klus, want ze moeten voor die dag per week twee jaar lang een andere oplossing zoeken.

Competenties verwerven

De sector vroeg zich af hoe deze euvelds uit de wereld te helpen waren. Een oplossing bleek te zitten in het decreet betreffende geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties. Dit decreet bepaalt dat de competenties en talenten van mensen kunnen worden erkend, los van waar en wanneer ze zijn verworven. Een erkend testcentrum voor de erkenning van eerder verworven competenties ontwikkelt een proef of assessment om vijftien basiscompetenties te

beoordelen en neemt de proef ook af. Een Centrum voor Volwassenenonderwijs kan zo'n testcentrum zijn, en de onthaalouders kunnen er ook nog altijd competenties bijspijkeren die ze nog niet hebben verworven.

Een mentor als ondersteuning

Of onthaalouders nu kiezen voor een assessment, een opleiding begeleider in de kinderopvang of een combinatie, ze staan er nooit alleen voor. Bij hun kwalificatietraject krijgen ze hulp en begeleiding van mentoren op de eigen werkvloer. Dit gebeurt altijd in samenwerking met de organisator. Het doel van de mentor is de onthaalouder te begeleiden, zodat die de opleiding voltooit of zich klaarstoomt om te slagen op het assessment en dan het kwalificatiebewijs kan behalen. Voor Ilse Lambrechts die sinds september 2007 regionaal VVSG-stafmedewerker gezinsopvang in de provincie Antwerpen is, is het coachen van de kinderbegeleiders de kers op de taart binnen haar takenpakket. 'Mijn kennis en ervaring zullen me als coach voeden en vice versa.' Maatschappelijk werker Brenda Vincke is een dag kwalificatiementor geworden naast haar werk als dienstverantwoordelijke van gezinsopvang De Blauwe Lelie in Brugge. Ook de pas afgestudeerde Lisse De Witte garandeert dat de ongekwalificeerde onthaalouders in het centrum van Antwerpen en in de Noorderkempem voor honderd procent op haar kunnen rekenen. 'Optimisme is mijn uitgangspunt, ik vertrek vanuit de talenten en de sterktes van de onthaalouder.'

Deze mentoren werken op maat van de onthaalouder die zelf aangeeft hoe de weg naar het assessment of de opleiding verloopt en die tijdens het traject aan het stuur blijft staan.

De mentor werkt ook nauw samen met de organisator gezinsopvang. Wanneer de onthaalouder voor een kwalificatietraject kiest, komt er samenwerking tussen de onthaalouder, de verantwoordelijke en de mentor tot stand. Ze overleggen regelmatig en werken samen om te voldoen aan de behoeften van de onthaalouder.

In de gezinsopvang zijn er nog zo'n zevenhonderd begeleiders zonder de juiste kwalificatie en dat aantal neemt zelfs nog toe door de instroom van nieuwe onthaalouders.

Mentoren in volle actie

De VVSG telt al een enthousiast team van elf mentoren die ter plaatse gaan bij de onthaalouders die aangesloten zijn bij een door een lokaal bestuur georganiseerde gezinsopvang.

Oost-Vlaanderen: Lisa Dejonghe (8), Ann De Smaele (7), Charlien Hoffman (10)

West-Vlaanderen: Brenda Vincke (4), Cathérine Vormezele (11)

Antwerpen: Astrid De Roy (2), Lisse De Witte (6), Ilse Lambrechts (1)

Vlaams-Brabant: Marianne Timbal (5), Danielle Vervotte (3)

Projectcoördinator: Sara Toch (9)

Of onthaalouders nu kiezen voor een assessment, een opleiding begeleider in de kinderopvang of een combinatie, ze staan er nooit alleen voor. Bij hun kwalificatietraject krijgen ze hulp en begeleiding van mentoren op de eigen werkvloer.

STEFANDEWICKERE

Wanneer die bijvoorbeeld beslist een opleiding te volgen, kan de mentor in samenspraak met de verantwoordelijke de taak van stagebegeleider op zich nemen. Het takenpakket van de verantwoordelijke wordt op deze manier verlicht, wat ook een van de bedoelingen van het project is.

Toekomst van de gezinsopvang

Begeleiding door mentoren gezinsopvang is maar één van de acties om de toekomst van de gezinsopvang te waarborgen. Kind en Gezin bundelde enkele voorstellen in een visienota en een actieplan. Dit actieplan steunt op vijf pijlers waaronder minder regels voor goede kinderopvang, verbreding van de gezinsopvang en positieve beeldvorming. Ook moeten onthaalouders sterker worden dankzij de verhoging van de kostenvergoeding, de verlenging van het pilotproject voor het werknemersstatuut en

het starten van kwalificerende trajecten met behulp van mentoren. Ook de organisatoren gezinsopvang krijgen versterking. Het Besluit van de Vlaamse Regering houdende de toekenning van een subsidie aan pools gezinsopvang, zorgt ervoor dat de organisatoren gezinsopvang nog steeds op ondersteuning op maat kunnen rekenen. Dit besluit regelt ook de ondersteuning van kinderbegeleiders naar hun kwalificatie tegen 2024. Daarin past ook de nieuwe functie van mentoren kinderopvang binnen elke pool. Voor deze opdracht slaan de pools de handen in elkaar om samen vorm te geven aan het project. De pools in Vlaanderen zijn: VVSG-Steunpunt Kinderopvang, Landelijke kinderopvang, Felies vzw, Vlaams Welzijnsverbond en Thuishulp vzw (Socialistische Mutualiteiten). ■

LISA DEJONGHE EN LISSE DE WITTE ZIJN MENTOREN ONTHAALoudERS